

Samenvatting

Rob Bregman

Bij het doorbladeren van oude Succulenta's kwam columnist Ben Wijffelaars een artikel tegen over *Caralluma burchardii*. Dit is een plant waarvan stengeldelen gemakkelijk afbreken en dan soms op onverwachte plaatsen opduiken.

Theo Heijnsdijk zet zijn serie over de oude 'Verkade'-boeken uit de jaren '30 voort met *Orbea variegata*, beter bekend als *Stapelia variegata*. Deze soort werd in 1624 bij Kaap de Goede Hoop in Zuid Afrika voor het eerst waargenomen door de Nederlandse Oost-Indiëvaarder Justus van Heurne. In 1737 publiceerde Linnaeus de geslachtsnaam *Stapelia*, ter ere van Johannes van Stapel die de notities van Van Heurne had gepubliceerd. In 1812 bracht de Britse bioloog Adrian Haworth de plant onder in zijn nieuwe geslacht *Orbea*. Daarna werd *Orbea* als een ondergeslacht van *Stapelia* beschouwd. In 2017 veroorzaakte de Zuid-Afrikaanse botanicus Peter Bruyns nogal wat ophef door alle *Stapelia*-achtigen over te brengen naar het geslacht *Ceropegia*. Ook werden al deze soorten, die eerder tot de familie Asclepiadaceae behoorden, nu tot de Apocynaceae gerekend. De bloem van *O. variegata* is bijzonder, geel-bruin gevlekt met een onaangename geur, waardoor aasvliegen worden aangetrokken voor de bestuiving. Rondom de keel van de bloem zijn de 5 kroonbladeren verdikt tot een soort ring (annulus). De vrucht is een dubbele kokervrucht; de afgeplatte zaden zijn voorzien van een haarkrans, een aanpassing aan windverspreiding. De plant is gemakkelijk te kweken. In Zuid-Australië is hij zelfs een invasieve exoot geworden.

In deel 138 van zijn langlopende serie 'Voor het voetlicht' bespreekt Bertus Spee *Agave utahensis*, *Gymnocalycium baldianum*, *Echinocactus texensis* en *Thelocactus hexaedrophorus*.

Nicolas Samyn vervolgt het verslag van zijn reis naar de Atacama-woestijn in Noord-Chili. Met zijn reisgenoot Luc bezocht hij in de Huasco-vallei groeiplaatsen van o.a. *Eriosyce napina*, *Copiapoa coquimbana*, *C. fiedleriana*, en *Eulychnia breviflora*. Zijn favoriet is *Copiapoa griseoviolacea* met diepzwarte doorns.

Theo Rengelink kreeg van een vriend een grote *Echinopsis (Trichocereus) pachanoi*. Deze zuilcactus bevat mescaline, een populaire drug in het uitgaanscircuit. Hier kon Theo wat stekken verkopen. In de natuur worden de grote witte bloemen bestoven door vleermuizen. De plant staat in een 75 liter pot en is omringd door diverse varens uit zijn tuin.

Herman Vertongen herdenkt Leo van der Hoeven, een recentelijk overleden Nederlandse cactuszoeker. In 1990 vond Walter Rausch in Argentinië een nieuwe *Lobivia*-soort, die hij in 2009 beschreef onder de naam *Lobivia hoevenii*. Daarmee eerde hij Leo, als dank voor zijn levensreddende actie na een ernstig ongeval dat Rausch in het veld was overkomen. Herman vond deze planten in 2007, nadat Leo hem had verteld waar deze soort (die eigenlijk een *acanthocalycium* bleek te zijn) groeide.

Petra Romijn schrijft over *Beaucarnea hookeri*, een caudex-plant die ook bekend is als *Calibanus hookeri*. Een caudex is de meestal ondergrondse, verdikte basis van de stam, die dient als opslag van voedingsstoffen en water. Deze Mexicaanse soort is tweehuizig; d.w.z. de plant vormt óf mannelijke óf vrouwelijke bloemen. De kweek is gemakkelijk maar de plant groeit langzaam.

Theo Heijnsdijk kocht op de markt een cactus met het label *Frailea centrispina*. Deze soort werd in 2007 ontdekt door Marion Machado. Nu heet de plant *Frailea gracillima* subsp. *machadoi*. Zoals de meeste *Frailea*-soorten is deze plant cleistogaam, hetgeen betekent dat de plant met eigen stuifmeel in de gesloten bloem kiemkrachtige zaden vormt. In de natuurlijke habitat in Brazilië is de soort sterk bedreigd (in de IUCN Rode Lijst 'critically endangered').

Ruud Tropper beoordeelt een nieuw verschenen boek over het geslacht *Schlumbergera*, geschreven door Frank Süplie en uitgegeven door de Italiaanse cactusvereniging. De tekst is in het Engels en het Italiaans.

De laatste bijdrage is zoals gebruikelijk weer van de hand van Tom Twijnstra. Hij vond in zijn kas een vergeten conophytum en nam zich voor om voortaan meer aandacht aan dit geslacht te besteden.